

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ για τη δημιουργία επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης (ΕΚΜ) και τη διευκόλυνση της έρευνας και του αναστοχασμού

ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΥ

Διερεύνησε. Αναστοχάσου. Αποφάσισε. Χτίζοντας μια
κοινότητα μάθησης με κουλτούρα τεκμηρίωσης

LeaFaP

Leading and Facilitating Professional Learning Communities
in Schools towards an Inquiry-based and Reflective Practice
KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education

Διάσταση έρευνας και αναστοχασμού

1. Εστίαση της δραστηριότητας	Εισαγωγή της έρευνας και του αναστοχασμού ως προϋποθέσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σε μια ΕΚΜ
2. Διάρκεια της δραστηριότητας	περίπου 120 λεπτά
3. Προηγούμενη εμπειρία σε ΕΚΜ	Μεσαίο βήμα μιας ΕΚΜ (τα μέλη της ΕΚΜ έχουν εντοπίσει το ζήτημα που τους απασχολεί και έχουν μοιραστεί και προβληματιστεί σχετικά με τις σχετικές πεποιθήσεις και πρακτικές τους).
4. Στόχοι της δραστηριότητας	✓ Να βοηθήσει την ομάδα να αναστοχαστεί πάνω στις προηγούμενες πρακτικές της για τον εντοπισμό ενός σχολικού προβλήματος που πρέπει να επιλυθεί ή να βελτιωθεί ✓ Να βοηθήσει την ομάδα να συνειδητοποιήσει την ανάγκη για διερεύνηση του εκπαιδευτικού πλαισίου (έρευνα) ώστε να κατανοήσει τους λόγους αυτού του προβλήματος, τους σχετικούς στόχους και το περιεχόμενο των δράσεών της. ✓ Να παρουσιάσει διάφορα ερευνητικά εργαλεία και την πιθανή χρήση τους για την υποβοήθηση της ερευνητικής διαδικασίας
5. Περιγραφή της δραστηριότητας	Εισαγωγή: Ο διευκολυντής (Δ) καλωσορίζει την ομάδα και κάνει μια σύνοψη των αποτελεσμάτων της τελευταίας συνάντησης. Ο Δ εξηγεί τους στόχους αυτής της συνάντησης όπως φαίνονται παραπάνω. Φάση 1: Ο Δ παρουσιάζει το εργαλείο 1 και ζητά από τους συμμετέχοντες της ΕΚΜ να το συμπληρώσουν ατομικά γράφοντας σύντομες φράσεις και λέξεις-κλειδιά, αντί για ένα μεγάλο κείμενο. Το εργαλείο 1 βοηθά τους συμμετέχοντες να περιγράψουν τις προηγούμενες πρακτικές τους όταν ήρθαν αντιμέτωποι με ένα θέμα προς επίλυση/βελτίωση, τους τρόπους με τους οποίους τεκμηρίωσαν την κατανόησή του και αποφάσισαν για τους στόχους και το περιεχόμενο των ενεργειών τους, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους αξιολόγησαν την αποτελεσματικότητα των ενεργειών που επέλεξαν. Εάν η ομάδα είναι μικρή (5-8 μέλη), ο Δ μπορεί να ζητήσει από τα μέλη να αναφέρουν τις απαντήσεις τους στην ομάδα και να χρησιμοποιήσουν έναν πίνακα ή μια διαφάνεια στον υπολογιστή για να σημειώσουν τις απαντήσεις. Αν η ομάδα είναι μεγαλύτερη (10+ μέλη), ο Δ ζητά από τα μέλη να ανταλλάξουν τις απαντήσεις τους στο εργαλείο 1 με ένα άλλο μέλος και στη συνέχεια να συζητήσουν τις ομοιότητες ή τις διαφορές που διαπίστωσαν στις απαντήσεις τους. Και στις δύο περιπτώσεις, ο Δ ενισχύει τον αναστοχασμό χρησιμοποιώντας προτρεπτικές ερωτήσεις όπως: «Βρήκατε κάτι παρόμοιο ή διαφορετικό στον τρόπο με τον οποίο τα άλλα μέλη απάντησαν σε αυτές τις ερωτήσεις; Τι είναι αυτό; Τι σας έκαναν αυτές οι διαφορές να σκεφτείτε ή ενδεχομένως να επανεξετάσετε; Παρατηρούμε κάποιες κυρίαρχες πρακτικές στον τρόπο λήψης αποφάσεων;». Φάση 2: Ο Δ παρουσιάζει ένα παράδειγμα της ανάγκης και των τρόπων έρευνας για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων στο πλαίσιο της ΕΚΜ. Δίνεται έμφαση στο πώς τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να οδηγήσουν σε διαφορετικές αποφάσεις από αυτές που λαμβάνονται χωρίς τη χρήση της έρευνας. Το εργαλείο 2 παρέχει ένα τέτοιο ενδεικτικό παράδειγμα και ζητά από τα μέλη να σχηματίσουν μικρές ομάδες και να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες που αποκτήθηκαν από τη διερεύνηση για να σκεφτούν τους στόχους και το σχέδιο δράσης με βάση τα αποτελέσματα της διερεύνησης με τη χρήση καθοδηγητικών αναστοχαστικών ερωτήσεων. Οι ομάδες μπορούν επίσης να συγκρίνουν τα αποτελέσματα της λήψης αποφάσεων με και χωρίς τη χρήση της διερεύνησης. Στο τέλος αυτής της φάσης τα μέλη της ΕΚΜ συζητούν τους προβληματισμούς τους με βάση το εργαλείο 2 με τις ακόλουθες ενδεικτικές προτρεπτικές ερωτήσεις: "Ποιες είναι οι νέες αντιλήψεις που αποκτήθηκαν από αυτό το παράδειγμα που θα μπορούσαν να διαμορφώσουν διαφορετικά τις αποφάσεις που πήρατε;". "Τι θα αλλάζατε στις προηγούμενες πρακτικές σας με βάση αυτή τη νέα κατανόηση;". Φάση 3: Ο Δ εισάγει το εργαλείο 3 για να προσφέρει ευκαιρίες για αναστοχασμό και μια κριτική προσέγγιση των προηγούμενων πρακτικών τους όσον αφορά τους τύπους και τη διαδικασία τεκμηρίωσης που περιλαμβάνονται ή όχι σε αυτές. Ο Δ ζητά από κάθε μέλος να μοιραστεί τους προβληματισμούς του με την ομάδα και εστιάζει στην ικανότητά τους να αμφισβητούν τις προηγούμενες πρακτικές τους και να εντοπίζουν διαφορετικούς τρόπους που θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιήσει. Φάση 4: Ο Δ ζητά από τα μέλη να συνοψίσουν κάθε επιβεβαίωση ή αλλαγή των προηγούμενων πεποιθήσεων και πρακτικών τους ως μέρος της διαδικασίας τεκμηρίωσης της προόδου της ΕΚΜ και να τις μοιραστούν με την ομάδα. Ενδεικτικές ερωτήσεις είναι οι εξής: «Επιβεβαιώσατε ή επικυρώσατε κάποιες από τις προηγούμενες πεποιθήσεις και πρακτικές σας κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την επιλογή, τους στόχους, τη δράση και την αξιολόγηση του θέματος που σας απασχολεί; Ποιες είναι αυτές; Τι σας βοήθησε σε αυτή την επιβεβαίωση των πεποιθήσεών σας; Είστε πεπεισμένοι για την ανάγκη χρήσης της έρευνας στη λήψη αποφάσεων μετά τη συνάντησή μας; Γιατί ναι/όχι; Κλείσιμο: Ο Δ συνοψίζει τη γνώση και την κατανόηση που αποκτήθηκε από αυτή τη δραστηριότητα (πώς η έρευνα μπορεί να οδηγήσει σε μια αναθεωρημένη κατανόηση του ζητήματος που απασχολεί την ομάδα και στη συνέχεια να αναπροσανατολίσει τις αποφάσεις σχετικά με τους στόχους, το περιεχόμενο και την αξιολόγηση του σχεδίου δράσης). Τα μέλη της ΕΚΜ αποφασίζουν τον χρόνο και τον τόπο για την επόμενη συνάντηση που είναι κατάλληλος για όλους.

6. Διαστάσεις υποστήριξης ΕΚΜ	✓ Έρευνα και αναστοχασμός
7. Μαθησιακά αποτελέσματα για τους συμμετέχοντες	Γνώση: ο Θεωρητικό πλαίσιο της μάθησης με βάση τη διερεύνηση ο Τύποι έγκυρων δεδομένων (ερωτηματολόγιο ανοικτού τύπου, παρατήρηση από ομοτίμους κ.λπ.) Δεξιότητες ο Εισάγετε τη διερεύνηση ως απαραίτητη διαδικασία για την επαγγελματική μάθηση. ο Δώστε παραδείγματα για να κατανοήσετε πώς η έρευνα μπορεί να ενημερώσει την πρακτική. Στάσεις ο Δέσμευση σε πρακτικές βασισμένες σε αποδείξεις
8. Μορφή δραστηριότητας	Ατομικές, δυαδικές/μικρές ομαδικές δραστηριότητες, ολομέλεια
9. Υλικά & εργαλεία	Εργαλείο 1. Διερεύνηση προηγούμενων πρακτικών λήψης αποφάσεων Εργαλείο 2. Η ανάγκη και ο ρόλος της έρευνας στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων: ένα παράδειγμα Εργαλείο 3. Εργαλείο αναστοχασμού σχετικά με προηγούμενες πρακτικές *Η διατύπωση των ερωτημάτων στα εργαλεία 1 και 3 διαφοροποιείται για την ομάδα των διευθυντών και την ομάδα των σχολικών συμβούλων/εξωτερικών του σχολείου διευκολυντών
10. Χώρος & προετοιμασία	Η αίθουσα θα διαμορφωθεί σε σχήμα Π που θα επιτρέψει τόσο σε ολόκληρη την ομάδα όσο και σε μικρότερες ομάδες να εργαστούν με επιτυχία. Αντιγράψτε τα εργαλεία 1, 2 και 3 για όλους τους συμμετέχοντες. Διαθέστε έναν πίνακα ή έναν υπολογιστή συνδεδεμένο με προτζέκτορα για να σημειώσετε τις απαντήσεις της ομάδας. Το εργαλείο 2 μπορεί επίσης να επιλεγεί να παρουσιαστεί ως ppt και να αντιγραφούν μόνο οι ερωτήσεις που προβλέπονται σε αυτό για να σημειώσουν οι συμμετέχοντες τις απαντήσεις τους.
11. Διαστάσεις της συμπερίληψης	Διαφορετικότητα εντός μιας ΕΚΜ: Ο Δ χρειάζεται να διασφαλίσει ότι η διαφορετικότητα των πεποιθήσεων και των πρακτικών γίνεται αποδεκτή και με σεβασμό από όλους τους συμμετέχοντες. Ταυτόχρονα, ο Δ βοηθά τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις απόψεις τους σε δυάδες/μικρές ομάδες και σε ολόκληρη την ομάδα και έτσι ενθαρρύνει τους χώρους για διάλογο. Ο Δ βοηθά στη σύνοψη της κοινής κατανόησης που επιτεύχθηκε μέσω του αναστοχασμού και των συζητήσεων και σημειώνει τα θέματα που προέκυψαν για περαιτέρω διερεύνηση μεταξύ της ομάδας.
12. Προώθηση δημοκρατικών αξιών και πρακτικών	Οι συμμετέχοντες θα έχουν ενεργό ρόλο στη συνδιαμόρφωση των αντιλήψεων. Οι συμμετέχοντες θα μοιραστούν χρόνο για να επικοινωνήσουν τους προβληματισμούς τους, τις προτάσεις τους και τις υποδείξεις τους για την επίτευξη των στόχων της δραστηριότητας. Ο Δ δίνει προσοχή στην αποφυγή κριτικής για κάθε άποψη που ακούγεται και επιλέγει ανοιχτές και διευκρινιστικές ερωτήσεις για να ενθαρρύνει το διάλογο.
13. Προσαρμογή για ψηφιακές ΕΚΜ	Τα εργαλεία μπορούν να διαμοιράζονται μέσω κοινών διαδικτυακών εγγράφων word σε διαδικτυακές συναντήσεις. Η ψηφιακή λειτουργία «χωρισμός σε δωμάτια» (breakout rooms) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ομαδική εργασία.
14. Αναφορές & προτεινόμενες πηγές	
15. Παράρτημα που ακολουθεί	ναι

Παράρτημα

Ακολουθούν τα εργαλεία 1, 2, 3 (ώστε να μπορούν να φωτοτυπηθούν εύκολα)

Επειδή τα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν με δύο διαφορετικές ομάδες (διευθυντές σχολικών μονάδων και επιμορφωτές εκπαιδευτικών ή διευκολυντές εξωτερικοί των σχολείων), οι ερωτήσεις στα εργαλεία αλλάζουν ελαφρώς για να προσαρμοστούν στο ρόλο των συμμετεχόντων κάθε ομάδας.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Εργαλείο 1. Διερεύνηση προηγούμενων πρακτικών λήψης αποφάσεων

Με βάση τους τρόπους με τους οποίους εργαστήκατε στο σχολείο σας για την επίλυση/βελτίωση μιας κατάστασης που σας απασχολούσε, απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Εάν κάποιες από τις ερωτήσεις δεν ισχύουν στην περίπτωσή σας, μπορείτε να τις αφήσετε αναπάντητες (κενές).

Θέμα ανησυχίας / ενδιαφέροντος:.....

Γιατί επιλέξατε αυτό το θέμα ανησυχίας/ενδιαφέροντος;	
Ποιες πληροφορίες είχατε στη διάθεσή σας για να προσδιορίσετε τι έπρεπε να βελτιωθεί/αλλάξει; (Πώς αποφασίσατε για τους στόχους των ενεργειών σας;)	
Από ποιον λάβατε πληροφορίες;	
Ποιοι ήταν οι τρόποι λήψης αυτών των πληροφοριών;	
Σε ποια βάση/με ποιο τρόπο επιλέξατε το σχέδιο δράσης σας για την επίλυση/βελτίωση αυτού του ζητήματος;	
Πώς αντιληφθήκατε τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης που εφαρμόσατε;	
Συλλέξατε συγκεκριμένες πληροφορίες για να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης σας;	
Συλλέξατε συγκεκριμένες πληροφορίες για να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης σας ή κάποιος άλλος σας παρείχε αυτές τις πληροφορίες;	
Ποιες ήταν αυτές οι πληροφορίες και πώς τις συλλέξατε;	

Εργαλείο 2. Η ανάγκη και ο ρόλος της έρευνας στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων: ένα παράδειγμα

Το εργαλείο αυτό περιγράφει δύο διαφορετικούς τρόπους χειρισμού του ίδιου ζητήματος που απασχολεί το σχολείο (1^η και 2^η περίπτωση), που είναι "οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών". Παρακαλώ συγκρίνετε τους δύο διαφορετικούς

τρόπους δράσης και απαντήστε στις ερωτήσεις λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη στη 2η περίπτωση.

1^η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ - ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΕΡΕΥΝΑ

1. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΕΜΑ;

Οι εκπαιδευτικοί έχουν παρατηρήσει ότι οι μαθητές συχνά δεν δίνουν προσοχή στην τάξη, κάνουν συχνά θόρυβο ή συμπεριφέρονται άσχημα και αυτό τους οδηγεί να τους κάνουν παρατηρήσεις και να αισθάνονται αγχωμένοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να έχουν συγκρούσεις με τους μαθητές τους, οι οποίες επηρεάζουν το αρνητικό κλίμα στην τάξη και τις κακές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.

2. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ;

- Να αποσαφηνίσουν τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται από όλους, ώστε να αποφεύγονται παρατηρήσεις και συγκρούσεις με τους μαθητές.
- Να επιβάλλουν αυστηρότερα μέτρα ή συνέπειες της κακής συμπεριφοράς των παιδιών, όταν αυτή επιμένει.
- Να ενημερώσουν τους γονείς για το πρόβλημα αυτό και να ζητήσουν τη βοήθειά τους.

3. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

- ✓ Οι εκπαιδευτικοί ετοιμάζουν ένα φύλλο χαρτί με τους κανόνες και το παρουσιάζουν στα παιδιά, ζητώντας τους να το υπογράψουν, δείχνοντας ότι έχουν ενημερωθεί και συμφωνούν να τους ακολουθούν. Αυτό το φύλλο χαρτιού αναρτάται επίσης στον τοίχο της τάξης για να το θυμούνται οι μαθητές.
- ✓ Οι δάσκαλοι ενημερώνουν επίσης τα παιδιά για τα μέτρα/συνέπειες που αποφασίζονται μετά τη δεύτερη παρατήρηση που λαμβάνουν οι μαθητές από τον δάσκαλο.
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί ετοιμάζουν μια επιστολή για να ενημερώσουν τους γονείς για το θέμα και τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ζητούν τη βοήθειά τους για την αντιμετώπισή του, μιλώντας στα παιδιά τους για τη συμπεριφορά τους στην τάξη.

4. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

- ✓ Το προσωπικό συζητά αν η προσοχή των παιδιών στην τάξη και η συμπεριφορά τους έχουν βελτιωθεί με βάση τα όσα συμβαίνουν στις τάξεις τους.

2^η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ - ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΕΜΑ;

Οι εκπαιδευτικοί έχουν παρατηρήσει ότι οι μαθητές συχνά δεν προσέχουν στην τάξη και κάνουν θόρυβο στην τάξη, με αποτέλεσμα να τους κάνουν συχνά παρατηρήσεις και να αισθάνονται αγχωμένοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν να ερευνήσουν περαιτέρω την κατάσταση αυτή. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν:

- A) να εξηγήσουν στους μαθητές τους ότι οι απόψεις και οι προτάσεις τους σχετικά με το θέμα αυτό είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη μιας κοινής απόφασης/σχεδίου σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής. Για αυτό, αποφασίζουν να ζητήσουν από τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος να δώσουν ανώνυμες απαντήσεις, είτε χειρόγραφες είτε σε ηλεκτρονική μορφή, πρώτον για το τι τους αρέσει και τι δεν τους αρέσει κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ή γενικότερα στο σχολείο τους και τι θα ήθελαν να αλλάξει και, δεύτερον, για το πώς αισθάνονται όταν γίνεται θόρυβος ή διακοπή της διδασκαλίας και τι προτείνουν για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος (ερωτηματολόγιο ανοικτού τύπου).
- B) Να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον να κατανοήσει τους λόγους αυτής της κατάστασης, ανταλλάσσοντας επισκέψεις στις τάξεις του άλλου και παρατηρώντας πότε και γιατί τα παιδιά χάνουν την προσοχή τους ή κάνουν θόρυβο (ετερο-παρατήρηση μεταξύ εκπαιδευτικών). Οι εκπαιδευτικοί συναντώνται μετά την παρατήρηση από ομοτίμους και ανταλλάσσουν πληροφορίες και προβληματισμούς.

Τα ενδεικτικά αποτελέσματα της έρευνας Α) δείχνουν ότι οι μαθητές αισθάνονται ότι οι καθηγητές τους ενδιαφέρονται μόνο για τη διδασκαλία του περιεχομένου των σχολικών βιβλίων, αντί να εξετάζουν τα συναισθήματά τους ή να ασχολούνται με τυχόν μαθησιακές δυσκολίες που μπορεί να έχουν, προκειμένου να τους παρέχουν υποστήριξη. Ορισμένα παιδιά αισθάνονται επίσης ότι είναι αδύνατο να παρακολουθήσουν το μάθημα λόγω της δυσκολίας του και αναφέρουν ότι έχουν δεχτεί κριτική από τους δασκάλους τους όταν τους ζήτησαν να εξηγήσουν το μάθημα για άλλη μια φορά.

Τα ενδεικτικά αποτελέσματα της έρευνας Β) δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικοί τείνουν να μην περιμένουν αρκετό χρόνο για να απαντήσουν τα παιδιά στις ερωτήσεις τους και έτσι τα παιδιά χάνουν το ενδιαφέρον τους όταν ο εκπαιδευτικός επιλέγει πάντα τα παιδιά που απαντούν πιο γρήγορα στις ερωτήσεις. Οι εκπαιδευτικοί δίνουν θετική ανατροφοδότηση μόνο στις σωστές απαντήσεις. Μετά τα πρώτα δέκα λεπτά οι εκπαιδευτικοί αδυνατούν να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των παιδιών. Η ομαδική εργασία επιλέγεται πολύ σπάνια ως τρόπος συμμετοχής των παιδιών.

- 1. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ; Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, ποιες είναι οι διαστάσεις/πληροφορίες που οι εκπαιδευτικοί απέτυχαν να λάβουν υπόψη τους στο πρώτο παράδειγμα ως λόγους που επηρεάζουν τη σχέση τους με τους μαθητές;

2. ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΟΥΝ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ;

Ποιοι είναι οι στόχοι που θα επιλέγατε με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας;
Πόσο διαφέρουν από τους στόχους της 1^{ης} περίπτωσης και γιατί;

3. ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

Πώς αναμένεται να διαφέρει το σχέδιο δράσης από εκείνο της 1^{ης} περίπτωσης;

4. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

Οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν να επαναλάβουν τα ερωτηματολόγια ανοικτού τύπου στα παιδιά και την ετερο-παρατήρηση και να συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τα αρχικά αποτελέσματα. Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται επίσης τα αποτελέσματα με τους μαθητές τους και τους ζητούν να επαληθεύσουν τις αντιλήψεις τους ή/και να κάνουν περαιτέρω προτάσεις για τη βελτίωση της σχολικής τους εμπειρίας.

Εργαλείο 3. Εργαλείο αναστοχασμού σχετικά με προηγούμενες πρακτικές

Με βάση τον τρόπο που απαντήσατε στις ερωτήσεις του εργαλείου 1 και αφού επεξεργαστήκαμε το εργαλείο 2, πόσο σίγουροι είστε για τις προηγούμενες πρακτικές λήψης αποφάσεων; Ποιοι λόγοι υποστηρίζουν το επίπεδο εμπιστοσύνης σας; Πιστεύετε ότι έπρεπε να είχατε κάνει κάτι διαφορετικά;

Πόσο σίγουροι είστε για τις προηγούμενες αποφάσεις σας και γιατί;	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ:	Έπρεπε να κάνω/θα μπορούσα να είχα κάνει κάτι διαφορετικό....
	την απόφασή σας να εργαστείτε στο συγκεκριμένο ζήτημα που σας απασχολεί	
	τους στόχους που θέσατε για να αλλάξετε ή να βελτιώσετε την κατάσταση	
	την καταλληλότητα του σχεδίου δράσης σας για την αλλαγή ή τη βελτίωση της κατάστασης	
	τους τρόπους με τους οποίους αξιολογήσατε τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης σας	

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ή ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Εργαλείο 1. Διερεύνηση των πρακτικών λήψης αποφάσεων στο σχολείο

Με βάση την επικοινωνία και τη συνεργασία σας με τα σχολεία που υποστηρίζετε, καταγράψτε τις κυρίαρχες πρακτικές των σχολείων χρησιμοποιώντας τη δεύτερη στήλη του παρακάτω πίνακα. Στην τρίτη στήλη μπορείτε να γράψετε αν υπάρχει κάτι που σας ανησυχεί σχετικά με αυτές τις πρακτικές ή κάτι που προσπαθείτε να προτείνετε διαφορετικά στα σχολεία.

	ΚΥΡΙΑΡΧΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ Ή ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
1. Πώς επιλέγονται τα θέματα που απασχολούν τα σχολεία; Ποια είναι η διαδικασία που ακολουθείται;		
2. Υπάρχουν συγκεκριμένοι στόχοι για τα σχολεία ώστε να αλλάξουν ή να βελτιώσουν τα θέματα που τους απασχολούν; Εάν ναι, πώς και από ποιον αποφασίζονται οι στόχοι των δράσεων του σχολείου για την αντιμετώπιση των ζητημάτων;		
3. Σε ποια βάση/με ποιους τρόπους οργανώνεται το σχέδιο δράσης για την επίλυση/βελτίωση αυτού του ζητήματος; Πώς και από ποιον αποφασίζονται οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν;		
4. Αξιολογούνται τα αποτελέσματα του εφαρμοζόμενου σχεδίου δράσης; Εάν ναι, από ποιον και με ποιους τρόπους;		

Εργαλείο 2. Η ανάγκη και ο ρόλος της έρευνας στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων: ένα παράδειγμα

Το εργαλείο αυτό περιγράφει δύο διαφορετικούς τρόπους χειρισμού του ίδιου ζητήματος που απασχολεί το σχολείο (1^η και 2^η περίπτωση), που είναι "οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών". Παρακαλούμε να συγκρίνετε τους δύο διαφορετικούς τρόπους δράσης και να απαντήσετε στις ερωτήσεις λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη στη 2^η περίπτωση.

1^η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ - ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΕΡΕΥΝΑ

1. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΕΜΑ;

Οι εκπαιδευτικοί έχουν παρατηρήσει ότι οι μαθητές συχνά δεν δίνουν προσοχή στην τάξη, κάνουν συχνά θόρυβο ή συμπεριφέρονται άσχημα και αυτό τους οδηγεί να τους κάνουν παρατηρήσεις και να αισθάνονται αγχωμένοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να έχουν συγκρούσεις με τους μαθητές τους, οι οποίες επηρεάζουν το αρνητικό κλίμα στην τάξη και τις κακές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.

2. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ;

- Να αποσαφηνίσουν τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται από όλους, ώστε να αποφεύγονται παρατηρήσεις και συγκρούσεις με τους μαθητές.
- Να επιβάλλουν αυστηρότερα μέτρα ή συνέπειες της κακής συμπεριφοράς των παιδιών, όταν αυτή επιμένει.
- Να ενημερώσουν τους γονείς για το πρόβλημα αυτό και να ζητήσουν τη βοήθειά τους.

3. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

- ✓ Οι εκπαιδευτικοί ετοιμάζουν ένα φύλλο χαρτί με τους κανόνες και το παρουσιάζουν στα παιδιά, ζητώντας τους να το υπογράψουν, δείχνοντας ότι έχουν ενημερωθεί και συμφωνούν να τους ακολουθούν. Αυτό το φύλλο χαρτιού αναρτάται επίσης στον τοίχο της τάξης για να το θυμούνται οι μαθητές.
- ✓ Οι δάσκαλοι ενημερώνουν επίσης τα παιδιά για τα μέτρα/συνέπειες που αποφασίζονται μετά τη δεύτερη παρατήρηση που λαμβάνουν οι μαθητές από τον δάσκαλο.
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί ετοιμάζουν μια επιστολή για να ενημερώσουν τους γονείς για το θέμα και τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ζητούν τη βοήθειά τους για την αντιμετώπισή του, μιλώντας στα παιδιά τους για τη συμπεριφορά τους στην τάξη.

4. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

- ✓ Το προσωπικό συζητά αν η προσοχή των παιδιών στην τάξη και η συμπεριφορά τους έχουν βελτιωθεί με βάση τα όσα συμβαίνουν στις τάξεις τους.

2^η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ - ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΕΜΑ;

Οι εκπαιδευτικοί έχουν παρατηρήσει ότι οι μαθητές συχνά δεν προσέχουν στην τάξη και κάνουν θόρυβο στην τάξη, με αποτέλεσμα να τους κάνουν συχνά παρατηρήσεις και να αισθάνονται αγχωμένοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν να ερευνήσουν περαιτέρω την κατάσταση αυτή. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν:

- C) να εξηγήσουν στους μαθητές τους ότι οι απόψεις και οι προτάσεις τους σχετικά με το θέμα αυτό είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη μιας κοινής απόφασης/σχεδίου σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής. Για αυτό, αποφασίζουν να ζητήσουν από τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος να δώσουν ανώνυμες απαντήσεις, είτε χειρόγραφες είτε σε ηλεκτρονική μορφή, πρώτον για το τι τους αρέσει και τι δεν τους αρέσει κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ή γενικότερα στο σχολείο τους και τι θα ήθελαν να αλλάξει και, δεύτερον, για το πώς αισθάνονται όταν γίνεται θόρυβος ή διακοπή της διδασκαλίας και τι προτείνουν για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος (ερωτηματολόγιο ανοικτού τύπου).
- D) Να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον να κατανοήσει τους λόγους αυτής της κατάστασης, ανταλλάσσοντας επισκέψεις στις τάξεις του άλλου και παρατηρώντας πότε και γιατί τα παιδιά χάνουν την προσοχή τους ή κάνουν θόρυβο (ετερο-παρατήρηση μεταξύ εκπαιδευτικών). Οι εκπαιδευτικοί συναντώνται μετά την παρατήρηση από ομοτίμους και ανταλλάσσουν πληροφορίες και προβληματισμούς.

Τα ενδεικτικά αποτελέσματα της έρευνας Α) δείχνουν ότι οι μαθητές αισθάνονται ότι οι καθηγητές τους ενδιαφέρονται μόνο για τη διδασκαλία του περιεχομένου των σχολικών βιβλίων, αντί να εξετάζουν τα συναισθήματά τους ή να ασχολούνται με τυχόν μαθησιακές δυσκολίες που μπορεί να έχουν, προκειμένου να τους παρέχουν υποστήριξη. Ορισμένα παιδιά αισθάνονται επίσης ότι είναι αδύνατο να παρακολουθήσουν το μάθημα λόγω της δυσκολίας του και αναφέρουν ότι έχουν δεχτεί κριτική από τους δασκάλους τους όταν τους ζήτησαν να εξηγήσουν το μάθημα για άλλη μια φορά.

Τα ενδεικτικά αποτελέσματα της έρευνας Β) δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικοί τείνουν να μην περιμένουν αρκετό χρόνο για να απαντήσουν τα παιδιά στις ερωτήσεις τους και έτσι τα παιδιά χάνουν το ενδιαφέρον τους όταν ο εκπαιδευτικός επιλέγει πάντα τα παιδιά που απαντούν πιο γρήγορα στις ερωτήσεις. Οι εκπαιδευτικοί δίνουν θετική ανατροφοδότηση μόνο στις σωστές απαντήσεις. Μετά τα πρώτα δέκα λεπτά οι εκπαιδευτικοί αδυνατούν να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των παιδιών. Η ομαδική εργασία επιλέγεται πολύ σπάνια ως τρόπος συμμετοχής των παιδιών.

- 2. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ; Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, ποιες είναι οι διαστάσεις/πληροφορίες που οι εκπαιδευτικοί απέτυχαν να λάβουν υπόψη τους στο πρώτο παράδειγμα ως λόγους που επηρεάζουν τη σχέση τους με τους μαθητές;

3. ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΟΥΝ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ;

Ποιοι είναι οι στόχοι που θα επιλέγατε με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας;
Πόσο διαφέρουν από τους στόχους της 1^{ης} περίπτωσης και γιατί;

4. ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

Πώς αναμένεται να διαφέρει το σχέδιο δράσης από εκείνο της 1^{ης} περίπτωσης;

5. ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ;

Οι εκπαιδευτικοί αποφασίζουν να επαναλάβουν τα ερωτηματολόγια ανοικτού τύπου στα παιδιά και την ετερο-παρατήρηση και να συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τα αρχικά αποτελέσματα. Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται επίσης τα αποτελέσματα με τους μαθητές τους και τους ζητούν να επαληθεύσουν τις αντιλήψεις τους ή/και να κάνουν περαιτέρω προτάσεις για τη βελτίωση της σχολικής τους εμπειρίας.

Εργαλείο 3. Εργαλείο αναστοχασμού σχετικά με προηγούμενες πρακτικές

Με βάση τον τρόπο με τον οποίο απαντήσατε στις ερωτήσεις του εργαλείου 1, πόσο σίγουροι είστε τώρα για τις προηγούμενες πρακτικές λήψης αποφάσεων στα σχολεία που υποστηρίζετε ή για τη δική σας άποψη σχετικά με τις πρακτικές αυτές; Ποιοι λόγοι υποστηρίζουν ή όχι την αίσθηση εμπιστοσύνης σας; Πιστεύετε ότι κάτι πρέπει να γίνει διαφορετικά όσον αφορά τα σχολεία ή/και τις δικές σας πρακτικές για την υποστήριξή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων;

Πόσο σίγουροι είστε για τις προηγούμενες πρακτικές λήψης αποφάσεων των σχολείων και γιατί;	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Τι πρέπει να γίνει διαφορετικά σε σχέση με τις υπάρχουσες σχολικές πρακτικές;	Τι πρέπει να γίνει διαφορετικά σε σχέση με τον τρόπο που υποστηρίζετε τα σχολεία σε σχέση με αυτές τις πρακτικές;
	1. Επιλογή θεμάτων από τα σχολεία		
	2. Επιλογή στόχων και προσδιορισμός των αλλαγών που πρέπει να γίνουν στα σχολεία		
	3. Καταλληλότητα του σχεδίου δράσης των σχολείων για την αλλαγή ή τη βελτίωση της κατάστασης		
	4. Πώς να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης σας		

LeaFap

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Αυτό το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Εκτελεστικής Υπηρεσίας Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η EACEA δε φέρουν καμία ευθύνη για αυτές.